

การใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน
ภาษาอังกฤษและทักษะกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

USING WRITING PROCESS APPROACH TO PROMOTE ENGLISH WRITING
ABILITY AND GROUP PROCESSING SKILLS AMONG GRADE 10 STUDENTS

อภิรยา แก้วสาร¹ นิธิตา อติภทรนันท์² และวิไลพร ธนสุวรรณ³
Apiraya Kaewsarn¹, Nitida Adipattaranan², and Wilaiporn Tanasuwan³

^{1,2,3} หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ แขนงวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่

^{1,2,3}Curriculum, Teaching and Learning Technology, Teaching English, Chiang Mai University,
Chiang Mai

E-mail: apiraya.ks@gmail.com

Received:	July 7, 2018
Revised:	September 4, 2018
Accepted:	September 9, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการและเปรียบเทียบทักษะกระบวนการกลุ่มก่อนและหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ 31102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการสอนเขียนที่เน้นแนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ จำนวน 6 แผน แผนละ 3 คาบ จำนวน 18 คาบ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการมีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระดับดี
- 2) ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการสูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
ทักษะกระบวนการกลุ่ม

ABSTRACT

The purposes of this research were to study students' writing ability and compare students' group processing skills before and after being taught through writing process approach. The sample consisted of was 42 grade 10 students at Doisaked Wittayakom School, Doisaked District, Chiangmai province taking English Language in the second semester of the academic year 2017. The research instruments consisted of 6 lesson plans using the writing process approach which took 18 periods, an English writing ability evaluation form and a group processing skill evaluation form. The data gained were analyzed using mean, standard deviation, percentage and t-test for dependent samples.

The findings were as follows:

1. The students' English writing ability passed the pre-set criteria of 60% after they were taught through writing process approach.
2. The students' group processing skills increased after they were taught through writing process approach at the statistical significance level of 0.05.

Keywords

Writing process approach, English writing ability, Group processing skills

ความสำคัญของปัญหา

ทักษะการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนมากที่สุดที่แม้แต่เจ้าของภาษาก็ยังไม่สามารถจะประสบความสำเร็จในการเขียนภาษาระดับสูงได้ ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องมาจากปัญหาภาษาหรือการเขียนโดยตรง การเขียนที่ดีนั้นผู้เขียนจะต้องมีการวางแผนการเขียน มีการกำหนดจุดประสงค์ในการเขียน กำหนดผู้รับสารหรือผู้อ่าน โดย Heaton (1990) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของลักษณะการเขียนที่ดีไว้ดังนี้ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีการพัฒนาความคิดที่ปรากฏออกมาในงานเขียน มีความสามารถในการเลือกเขียนให้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้อ่าน รวมทั้งสามารถเลือก รวบรวม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ กับงานเขียนได้ การใช้รูปแบบการเขียนและการใช้ภาษามีประสิทธิภาพตลอดจนรวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดคำ (Ministry of Education, 2003) แต่ในความเป็นจริงทักษะการเขียนของผู้เขียนยังไม่สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพเท่าที่ควร เนื่องจากผู้เขียนยังมีความกังวลถึงประสบการณ์ในการเขียนที่ผู้เขียนคิดว่ายังมีไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในงานเขียนของตนได้ ผู้เขียนไม่มีความเชื่อมั่นในวิธีการเขียน ทั้งผู้สอนและผู้เขียนยังยึดติดกับแบบการเขียนเดิม ๆ ที่เน้นเฉพาะในด้านความถูกต้องและความแม่นยำของการใช้โครงสร้างทางภาษา หลักไวยากรณ์ การเลือกใช้ประโยคที่ดูสะอาดสวย การเลือกใช้คำต่าง ๆ การขาดการกำหนดกลุ่มเป้าหมายหรือผู้อ่านงานเขียนของตน อีกทั้งยังใช้เวลาน้อยในการวางแผนการเขียน และขาดการปรับปรุงข้อผิดพลาดงานเขียนของตนเองโดยคิดว่าสิ่งที่ตนเขียนนั้นชัดเจนเพียงพอแล้ว (Hedge, 1990 cited in Ministry of Education, 2003)

นอกจากนี้จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในด้านการเขียนสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นเพราะนักเรียนมีความรู้สึกว่าการเขียนเป็นไปอย่างเชื่องช้าและน่าเบื่อหน่าย ไม่สามารถเลือกใช้คำ โครงสร้างไวยากรณ์ หรือรูปแบบประโยคที่เหมาะสมในการเขียน มีความคิดจำกัดเพราะนักเรียนขาดแรงจูงใจและสิ่งเร้าในการเขียน ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการสื่อสาร นอกเหนือไปจากนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ค่อนข้างน่าเบื่อและจัดในรูปแบบเดิม มักให้ความสำคัญกับรูปแบบของภาษาในการเขียนมากกว่าความคิดในการเขียน ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการเขียนที่เน้นการเติมคำ การเชื่อมประโยคย่อย 2-4 ประโยค ให้เป็นประโยคความรวม/ความซ้อน การเปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นรูปแบบอื่น เช่น ประโยคคำถามหรือประโยคปฏิเสธ ซึ่งการสอนทักษะดังกล่าวไม่สามารถพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ministry of Education, 2003)

ส่วนกระบวนการกลุ่มมีความสำคัญ คือ เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงานอีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันทำให้เกิดแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้อย่างลึกซึ้ง อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนในการทำงานร่วมกันหรือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มได้ แต่ในปัจจุบันพบว่านักเรียนยังไม่เข้าใจกระบวนการกลุ่ม บทบาทและทักษะกระบวนการกลุ่มดีพอ นักเรียนที่เรียนอ่อนจะให้ความร่วมมือในกลุ่มน้อย และไม่ตระหนักถึงความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนเองในการทำงานกลุ่ม ส่วนนักเรียนเก่งจะไม่รู้วิธีแก้ไขปัญหา เมื่อสมาชิกในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ นักเรียนเก่งมักจะใช้วิธีแก้ไขปัญหาโดยการรับผิดชอบทำงานเองทั้งหมด หรือบางครั้งสมาชิกในกลุ่มไม่สามารถหาวิธีในการปรับตัวหรือหาวิธีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานกลุ่มและการเรียนรู้ที่ไม่ดี อันส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานกลุ่มและการเรียนรู้ได้ (Ministry of Education, 2003)

จากปัญหาดังกล่าวผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในเรื่องทักษะการเขียน มีการให้กำลังใจสนับสนุนและสร้างบรรยากาศที่สบาย ๆ เอื้อต่อการเกิดการเรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเขียน ในขณะที่ครูเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุน และแนะนำนักเรียน ให้นักเรียนมีบทบาทเสมือนนักเรียนเป็นนักเขียนที่สามารถเลือกจุดประสงค์ในการเขียนได้เองและเลือกกลุ่มผู้อ่านได้อย่างหลากหลาย ครูควรชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนให้ความสำคัญในด้านการใช้ความคิด การค้นคว้าหาข้อมูล การเรียบเรียง เน้นความสำคัญของเนื้อหา การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียนของตนมากกว่ายึดเอาความสำคัญของการใช้โครงสร้างทางภาษาหรือหลักไวยากรณ์ ความถูกต้องของการใช้คำอันจะเป็นเหตุให้นักเรียนมีความกังวลที่จะเขียนได้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้จะสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการสอนเขียนแบบกระบวนการ โดยงานวิจัยของ Emig (1971) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงแนวคิดจากเน้นผลงานเขียนไปสู่การเน้นเรื่องกระบวนการหรือจากงานวิจัยของ Flower และ Hayes ได้ศึกษาและสนับสนุนแนวคิดของกระบวนการเขียน มีการเปรียบเทียบผลการเขียนระหว่างการเขียนในรูปแบบเดิมคือเขียนเพื่อได้ผลผลิตทางการเขียนและการเขียน

ที่เป็นกระบวนการ พบว่าการเขียนแบบกระบวนการมีประสิทธิภาพมากกว่าการเขียนที่เน้นผลผลิตทางการเขียน การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิด มีการค้นหาข้อมูล การเรียบเรียงข้อมูลจากความคิด เป็นกระบวนการที่เกิดสลับไปมาหรือย้อนกลับได้ (Recursive) ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน การเขียน การตรวจทานแก้ไขงานเขียน การคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งที่จะเขียน (Anticipating) และขั้นตอนการทบทวนงานเขียน (Reviewing) ดังนั้นแนวคิดการสอนเขียนแบบกระบวนการมีผลต่อวิธีการสอนทักษะการเขียน ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด และเรียบเรียงความคิดในการเขียนก่อนจึงแก้ไขเป็นงานเขียนสมบูรณ์ต่อไป (Kroll, 1997) แนวคิดการสอนเขียนแบบกระบวนการยังมีส่วนช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคม ที่ผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน มีทักษะกระบวนการกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกในกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคุมไปกลับผลงานที่ได้และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย สมอง อารมณ์และสังคม เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะความคิด รู้จักวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง พัฒนาทักษะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพและความสามารถของตน ทำให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ (Wiryachitra, 2012)

จากแนวคิดการสอนเขียนแบบกระบวนการดังกล่าว Zamel (1982) ได้ทำการวิจัยโดยทำการทดลองเปรียบเทียบระหว่างการเขียนแบบเน้นกระบวนการและการเขียนแบบเน้นความสามารถทางภาษา โดยทำการทดลองเปรียบเทียบผู้เรียนที่เขียนได้ดีกับผู้เรียนที่เขียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร พบว่าผู้เรียนที่เขียนได้ดีนั้น มักเน้นการเขียนเพื่อการสื่อความหมายโดยใช้การเขียนเป็นเครื่องมือการสื่อความและการนำเสนอความคิดมากกว่าความสนใจระดับภาษา Zamel (1983) ได้ทำการวิจัยทดลองอีกครั้งหนึ่งโดยเปรียบเทียบขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้เขียนจะค้นคว้าหาข้อมูลที่จะทำการเขียน มีการสัมภาษณ์ผู้เขียนให้สรุปผลงานเขียนของตนเอง และเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในงานเขียน โดยผู้เขียนจะใช้เวลาในงานเขียนของตนมากขึ้น เกิดการพัฒนาในทักษะการเขียนของตนเองมากขึ้นเช่นเดียวกัน จนคล้ายคลึงกับทักษะการเขียนของเจ้าของภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (Kroll, 1997) ส่วนงานวิจัยของ Jones (1982 cited in Kroll, 1997) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในการเขียนและนักเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพด้านการเขียน โดยใช้รูปแบบการเขียนแบบเน้นกระบวนการและการเขียนแบบเน้นผลงานด้านการเขียน จากผลการทดลองพบว่าการเขียนแบบเน้นกระบวนการส่งผลต่อการพัฒนางานเขียนมากกว่าการใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ ดังนั้นจากผลการวิจัยต่าง ๆ ได้บ่งชี้ว่าการเขียนแบบเน้นกระบวนการช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เขียน เพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เขียนและคล้ายคลึงกับผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษเหมือนกัน (Kroll, 1997)

จากแนวคิดดังกล่าวและงานวิจัยดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ผู้เรียนต้องวางแผนการเขียนเพื่อให้ได้ความคิดสำหรับการเขียนที่ดี หลังจากได้ความคิดจากการวางแผนแล้ว ผู้เรียนที่ดีมักจะทำการแก้ไขงานเขียนโดยย้อนกลับไปอ่านสิ่งที่เขียนแล้ว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการเขียนแบบย้อนกลับไปตามตลอดเวลา และในงานเขียนประเภทนี้จะแก้ไขทั้งระดับความคิดและระดับภาษา ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนที่เขียนได้ไม่ดีเท่าที่ควรมักจะมุ่งเน้นเฉพาะโครงสร้างระดับคำและระดับประโยคมากกว่าการสร้างความคิด ผลวิจัยดังกล่าวนี้ น่าจะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการสอนทักษะการเขียนนั้น ผู้สอนควรมุ่งเน้นที่การสร้าง

ความคิดและเรียบเรียงความคิดในลำดับแรกและพิจารณาความถูกต้องทางไวยากรณ์ในลำดับต่อไป (Wiriyachitra, 2012)

จากแนวคิดและการศึกษาผลงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด การใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการและทักษะกระบวนการกลุ่ม จึงมีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ ส่งเสริมให้นักเรียนใส่ใจในสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนด้วยกัน การเอาใจใส่กันและกัน มีส่วนร่วมในความสำเร็จของกันและกัน เมื่อนักเรียนทำงานร่วมกันจะส่งผลให้นักเรียนมีการสื่อสารที่ถูกต้องเกิดขึ้นเป็นประจำ รับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้อง มีความสามารถในการโน้มน้าวมีพัฒนาการในการมองผู้อื่น หลากหลายด้าน เกิดความรู้สึกยอมรับเชิงจิตวิทยาและการเห็นคุณค่าในตนเอง และเกิดความคาดหวังในการสนองตอบและปฏิสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Johnson et al., 1989) อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นการเสริมแรงจูงใจให้กับนักเรียนได้อีกทาง ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่เบื่อหน่ายและมีความสุข และนำความรู้ที่ได้จากการสร้างองค์ความรู้ไปใช้ ในชีวิตจริงได้ต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. การใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร
2. การใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการจะช่วยส่งเสริมทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน รหัสวิชา อ 31102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 132 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อ 31102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองสอน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนแบบกระบวนการจำนวน 6 แผน แผนละ 3 คาบ รวมทั้งหมด 18 คาบ คาบละ 50 นาที ได้แก่ หัวข้อดังต่อไปนี้ 1. My dream house 2. My Profile 3. My favorite food 4. My dream job 5. My review และ 6. My journey โดยแผนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษที่ปรับมาจากเกณฑ์การให้คะแนนของ Jacob et al. (1981) โดยวัดความสามารถทางการเขียน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้คำศัพท์ ด้านการใช้ภาษา และด้านกลไกการเขียน แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 4 ระดับคะแนน และแบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มที่ปรับมาจาก Barkly, Cross & Major (2004) มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00

การทดลองมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ก่อนการทดลอง นักเรียนทำแบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม 2) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการสอนที่สร้างขึ้นจำนวน 6 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 18 คาบ 3) ดำเนินการเก็บข้อมูลและประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนแต่ละแผนจำนวน 6 ชิ้นงาน โดยมีผู้ประเมินชิ้นงานจำนวน 3 คน 4) หลังการทดลองนักเรียนทำแบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม 5) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้ 1) การหาเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษทุกชิ้นงาน 2) การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ของคะแนนทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และระดับคุณภาพของคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ (จำนวนนักเรียน 42 คน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 20)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าร้อยละ	ระดับคุณภาพ	การตัดสินใจตามเกณฑ์ (ร้อยละ 60)
1	13.29	2.30	64.88	ดี	ผ่าน
2	12.21	1.06	59.65	ผ่าน	ไม่ผ่าน
3	12.10	1.23	59.07	ผ่าน	ไม่ผ่าน
4	14.95	2.25	73.02	ดี	ผ่าน
5	14.12	2.28	68.95	ดี	ผ่าน
6	14.93	2.15	72.91	ดี	ผ่าน
ค่าเฉลี่ยรวม	13.60	1.85	66.41	ดี	ผ่าน

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 คิดเป็นร้อยละ 66.41 มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี และ ผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษหลังการสอนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแบบกระบวนการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีคุณภาพระดับดี

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการ (จำนวนนักเรียน 42 คน)

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p value
ก่อนเรียน	4.06	0.08	-3.1116	0.008*
หลังเรียน	4.44	0.31		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะกระบวนการกลุ่มโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 และการทดสอบค่าที่ พบว่า ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนหลังการสอนเขียนแบบกระบวนการสูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 และอยู่ในระดับ ดี มีปัจจัยดังนี้

ประการที่หนึ่ง การใช้กระบวนการเขียนช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ในกระบวนการเขียนหลายครั้ง จะช่วยพัฒนางานเขียนของนักเรียนได้ เนื่องจากรูปแบบของกระบวนการเขียนจะให้นักเรียนเขียนหลาย ๆ ครั้ง เมื่อนักเรียนเขียนงานของตนเองจะมีการอ่านทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานเขียนของนักเรียน และกระบวนการเขียนทำให้นักเรียนทำตามขั้นตอนของกระบวนการเขียนซ้ำหลายครั้ง จนกว่านักเรียนจะได้ชิ้นงานเขียนที่สมบูรณ์ ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเขียนและเกิดความมั่นใจ สอดคล้องกับงานวิจัยตามที่นักวิจัยหลายท่านได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้กระบวนการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เขียน เช่น งานวิจัยของ Zamel (1983 cited in Kroll, 1997) ได้สรุปแนวคิดที่ว่าความสามารถทางกระบวนการมีความสำคัญมากกว่าความสามารถทางภาษาในการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องดังที่ Jones (1982 cited in Kroll, 1997) และ Jacobs (1981) ทำการศึกษาได้ทำการวิจัยไว้เช่นเดียวกัน

ประการที่สอง การใช้แนวกระบวนการเขียนทำให้นักเรียนได้เกิดปฏิสัมพันธ์กับระหว่างกลุ่มเพื่อน นักเรียนได้รับคำแนะนำเพื่อนำไปแก้ไขงานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการเขียน โดยสอดคล้องกับทฤษฎีของ Vygotsky (1978 cited in Mooney, 2000) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้และการสร้างองค์ความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ของตนเองนั้นไม่สามารถแยกออกจากกันได้กับทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาจากกลุ่มเพื่อน ผู้เรียนจะได้อภิปรายบทบาท วัตถุประสงค์ และแก้ไขข้อบกพร่องซึ่งกันและกัน จากการใช้ผู้วิจัยได้ใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการนั้น กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำงานกันเป็นกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยแบ่งหน้าที่และบทบาทกันเองภายในกลุ่ม เมื่องานเขียนของกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาหรือมีข้อบกพร่อง นักเรียนในกลุ่มจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและแก้ไขงานเขียนของเพื่อน เพื่อให้งานเขียนของแต่ละคนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในขั้นดำเนินการทดลองนั้น กลุ่มตัวอย่างยังไม่เกิดแนวคิดว่าจะต้องเขียนเพื่ออะไรและกลัวการเขียนผิด อีกทั้งผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยกล้าที่จะถามครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างเขียนงานครั้งแรกยังมีสิ่งที่บกพร่องมาก หรือผู้เรียนบางคนไม่สามารถเขียนออกมาเป็นชิ้นงานได้ เมื่อผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเข้ากลุ่มและนำแนวการสอนเขียนแบบกระบวนการมาใช้ พบว่านักเรียนมีความมั่นใจในการถามเพื่อนในกลุ่มของตัวเอง ช่วยกันคิดถึงวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาด เสริมสร้างความมั่นใจต่อการเขียนของตนเองในครั้งที่สองได้

2. ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนสูงขึ้น สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง กระบวนการกลุ่มมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษ เพราะนักเรียนจะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักเรียนใช้กระบวนการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Emig (1971, cited in Kroll, 1997) ที่ได้วิเคราะห์ผลการทดลอง และได้กล่าวถึงวิธีการคิดตั้ง “Composing Aloud” กล่าวคือ วิธีการที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับชิ้นงานเขียนของตนเองในกลุ่มเพื่อน อาจจะโดยการตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับชิ้นงานเขียนของตนเองและเพื่อน ไปจนถึงกระบวนการเขียนขั้นสุดท้าย คือ ชิ้นงานเขียนที่ได้รับการแก้ไขอย่างสมบูรณ์ วิธีการดังกล่าวนี้เป็นวิธีการที่ Emig ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและสังเกตการทดลองการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนั้น Emig ได้รวบรวมหลักฐานการทดลองของกลุ่มทดลอง เช่น บันทึกขั้นต้นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โครงร่าง และชิ้นงานเขียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นอกเหนือไปจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zamel (1983, cited in Kroll, 1997) ที่ได้สรุปจากงานวิจัยของตัวเองเอาไว้ว่าระหว่างกลุ่มทดลองที่เป็นเจ้าของภาษาและกลุ่มทดลองที่ใช้ภาษาที่สองที่ใช้กระบวนการเขียน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองจะมีการร่วมมือกันในการทำงานมากกว่า ดังนั้น นอกเหนือจาก ผู้วิจัยได้ใช้ทักษะกระบวนการเขียนเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ ทักษะกระบวนการกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การใช้กระบวนการเขียนระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประการที่สอง จากการประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทักษะกระบวนการกลุ่มเพิ่มขึ้นและรู้จักบทบาทหน้าที่ตัวเอง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน นำไปสู่จุดมุ่งหมายของกลุ่ม กระบวนการกลุ่มยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมซึ่งอาศัยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการทำงาน แต่เดิมการทำงานกลุ่มร่วมกันนั้น นักเรียนยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตัวเอง ไม่มีส่วนร่วมในทักษะ

กระบวนการกลุ่มอย่างแท้จริงหรือปล่อยให้เป็นที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเมื่อเกิดปัญหาจึงไม่รู้จักรวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหายภายในกลุ่ม อีกทั้งนักเรียนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม ขาดความมั่นใจในการนำเสนอความคิดเห็นของตนเอง โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ หรือต่อทักษะทางภาษาอังกฤษของตัวเองและของเพื่อน ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยนำแนวกระบวนการสอนเขียนมาใช้ในการส่งเสริมทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พบว่านักเรียนทุกคนมีการแบ่งบทบาท เข้าใจและทำตามบทบาทหน้าที่ในกลุ่มได้ ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นรวมทั้งมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตัวเองมากขึ้น เมื่อเกิดปัญหานักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันคือพัฒนางานเขียนของตัวเอง อันนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนของตัวเองได้ดียิ่งขึ้น และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรนำเสนอแนวการสอนเขียนแบบกระบวนการก่อนเริ่มบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนของการใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการอย่างละเอียดเพื่อปฏิบัติตามแนวการสอนเขียนแบบกระบวนการได้อย่างถูกต้อง

1.2 ผู้สอนควรเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือหัวข้อที่นักเรียนสนใจ โดยเริ่มจากหัวข้อที่ง่ายและใกล้ตัวมากที่สุดก่อน

1.3 ผู้สอนควรแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีความรู้และพื้นฐานทางภาษาอังกฤษที่หลากหลาย เช่น เก่ง กลาง อ่อนให้คละกันภายในกลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษในระดับอ่อนไม่เกิดความท้อแท้ ท้อถอยในการสร้างงานเขียนของตัวเอง

1.4 ผู้สอนควรกำหนดเวลาและขั้นตอนในการส่งงานให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการทำกิจกรรมขั้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยควรใช้แนวการสอนเขียนแบบกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเขียนในภาษาที่สาม เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

2.2 ผู้วิจัยควรนำทักษะกระบวนการกลุ่มไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ทางสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นต้น

2.3 ผู้วิจัยอาจประยุกต์วิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ โดยมุ่งส่งเสริมทักษะกระบวนการกลุ่มได้เช่นกัน เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้การระดมสมอง การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

References

- Barkley, E. F., Cross, K. P. & Major, C. H. (2004). **Collaborative learning techniques: A handbook for college faculty**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Emig, J. (1971). **The composing processes of twelfth graders**. NCTE Press, 1971.
- Heaton, J. B. (1990). **Classroom testing**. Herlow, UK: Longman.

-
- Jacobs, H. L., et al. (1981). **Testing ESL composition: a practical approach.** Massachusetts: Newbury House.
- Johnson, D. W., et al. (1989). **Advanced cooperative learning.** Edina, MN: Interaction Book Company.
- Kroll, B. (1997). **Second language writing:** Melbourne: Cambridge University Press.
- Ministry of Education. (2003). **chut theknik kanchat krabuankān rianrū thī phū rian samkhan thīsut " kanchatkān rianrū bāp rōwōmū "** [Learning process management of child center "Collaborative Learning"]. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao.
- Mooney, C. G. (2000). **Theories of childhood: an introduction to Dewey, Montessori, Erickson, Piaget & Vygotsky/by Carol Garhart Mooney:** Redleaf Press.
- Wiryachitra, A. (2012). **līeolang lāe nā kānsōṅ phāsā 'Angkrit** [Looking back and moving forward of English learning]. Bangkok: Windows on the World.
- Zamel, V. (1982). Writing: the process of discovering meaning. **TESOL Quarterly.** 16, 195-209.
- Zamel, V. (1983). The composing processes of advanced esl students: six case studies. **TESOL Quarterly.** 17, 165-187.